

НИКОЛАЙ РАЙНОВ
ИЗГУБЕНА ИГЛА
АРАБСКА ПРИКАЗКА

chitanka.info

Живеел едно време в града Хоросан керванжията Назим. Той имал пет камили — високи и силни, които много обичал. Но най-много се гордеел с една от своите камили, наречена Нар. За нея той платил петдесет жълтици, когато била още съвсем млада; платил толкова, колкото за всичките ѝ четири другарки заедно.

Нар била водачка на кервана. Тя вървяла начело на останалите камили, била по-силна от тях и по-висока с цяла глава. Мека, светлосива козина, като нежен пух, покривала нейната голяма глава и кривата ѝ яка шия, по която Назим се изкачвал на високия ѝ стръмен гръб, дето сядал между две пухови възглавници. Петдесет звънчета и още толкова пъстри висулки от разноцветни конци и блестящи мъниста украсявали темето, късите уши и дългата муцуна на гордата Нар.

Керванският звънец от кована мед, приличен на прорязан багдадски пъпеш, висял на шията на Нар, окачен на широк, обшит с бисер ремък. В звънеца вместо език имало магарешко бедро, което Назим намерил веднъж в пустинята.

С всички свои украшения и накити Нар била хубавица и щастливият Назим не можел да ѝ се налюбува, смятайки я като дар от съдбата за своите добродетели.

Веднъж, когато слънцето се скрило и вечерната прохлада се спуснала над земята, Назим натоварил своите камили с тежки сандъци със скъпоценна свила и кадифе, помолил се и като седнал между меките гърбици на Нар, впуснал се с кервана си по дългия път на пустинята.

Цяла нощ яздил Назим по безлюдната, тиха пустиня. Светли звезди блестели по тъмносиньото небесно кубе и посочвали далечния път. Магарешкото бедро при всяка крачка на кервана изтръгвало от звънеца със своята костена топка глухите силни звуци: „буууум! бооом!“ Тия звуци, вълнувайки се равномерно в тихия нощен въздух, отлитали далеко-далеко и изчезвали в зеещото пространство на пустинята. А мълчаливите камили като че ли се разговаряли чрез тия звуци с нямата величествена пустиня.

Нощта преваляла. Денят се приближавал. Звездите започнали да бледнеят и да гаснат една след друга. Малките облачета на изток се покрили със златожълта руменина. Назим си поразтрил очите, прозял се лениво, попротегнал се и като погледнал напред, забелязал с радост

далече къщата за отпочивка и сиво-зелените клончета на маслините около нея.

— Ооо! — весело се провикнал той, ободрявайки уморените камили.

Нар разбрала своя стопанин. Нейните жилести, криви крака закрачили по-нашироко и звънецът задрънкал по-често. Но изведнъж камилите се спрели и звънецът утихнал.

Учуденият Назим се поповдигнал и видял пред Нар една стара прегърбена баба.

— Ей ти, бабо, защо ми спря кервана? Махай се оттам! — извикал сърдито Назим от своето високо място, като цар от своя престол.

— О, керванджи Назиме — рекла бабата, — накарай своята Нар да коленичи, па слез на земята, та потърси иглата ми. Изтървах я в пясъка и не мога да я намеря. Ти си млад: очите ти още не са отслабнали под тежината на годините. Намери на баба единствената й иглица.

— Какво? За твоята нищо и никаква игла да карам своята Нар, като планина голяма, да коленичи? — извикал Назим.

Той подръпнал за юздата камилата, Нар се раздвижила, а след нея, като послушни деца, закрачили и четирите й другарки. Малко подир това слабият глас на бабичката не се чул вече.

Назим весело и бодро вкарал камилите в широкия двор, заграден с каменна стена, накарал ги да коленичат, поотпуснал малко въжетата на тежките сандъци и като взел един чувал, отишъл да донесе плява на гладните животни. Но когато се върнал с натъпкан чувал на гръб, за голяма почуда не намерил Нар. Назим поразгледал наоколо, ала не видял камилата. Той хвърлил чувала на земята и се затекъл към вратата. Като жълто безкрайно поле се ширнала пред очите му гладката, няма пустиня, но Нар я нямало, като че ли е пропаднала под земята. Назим, загубил и ума, и дума, започнал да тича, където му видят очите.

От много тичане бялата му чалма паднала на тила му и едри капки пот избили по мургавото му чело. Изведнъж той съгледал, че една мома с черни коси дири нещо в пясъка.

Назим се затекъл към нея:

— Мила сестрице, не си ли видяла моята камила, моята мила Нар, като планина голяма, с петдесет звънчета, с пъстри пискюлчета от цветни конци и светли мъниста и с два тежки сандъка със свила и кадифе?

— Али ми рече, че ако днес не дошия своята венчална дреха, той ще си вземе друга жена — нажалено отговорила момата. — А пък аз от бързана изпуснах иглата си и не мога да я намеря. Потърси, Назиме, иглата ми!

— Аз те питам за камилата, за Нар, и за сандъците, пълни с драгоценни стоки — повторил Назим. — Не си ли видяла моята камила?

— Ето тук ми падна иглата — посочила момата пред себе си, без да чува Назимовите думи. — Потърси моята игличка, Назиме!

— Момиче! — закрещял Назим. — Нар, моята Нар, те питам, не си ли видяла? Нар, камилата, за която съм платил петдесет жълтици?

— Къде ще се дяна? Кой ще ме вземе, ако Али се ожени за друга? — със сълзи отговорила девойката. — Назиме, намери ми игличката!

Назим се убедил, че от девойката нищо не ще узнае, и като си помислил, че тя не е с всичкия си ум, оставил я и се затичал по-нататък.

От много тичане бялата му чалма паднала на земята и по голата му гладко избръсната глава потекла обилна пот, която измокрила брадата и мустаците му.

Внезапно Назим видял река, а на брега — рибар, който търси нещо по пясъка.

Назим се упътил към рибаря.

— Братко мой, не си ли видял моята камила, моята мила Нар, едра като планина, с петдесет звънчета, с пъстри пискюлчета от разноцветни конци и светли мъниста и с два тежки сандъка, пълни със скъпоценни стоки?

Рибарят му отговорил:

— Ах, керванджи Назиме, изпокъсала се е мрежата ми, та исках да я зашия, ала си изтървах иглата в пясъка и не мога да я намеря, а децата ми са гладни, чакат хляб. Потърси ми игличката!

— Аз те питам за камилата, за моята едра Нар, със сандъците с коприна и кадифе — повторил Назим своя въпрос. — Не си ли видял

моята камила?

— Ето тук мисля, че падна иглата — сочел рибарят пред себе си, без да слуша думите на Назим. — Потърси, Назиме, моята игла!

— Защо ми е твоята игла? — развикал се Назим ядосан.

— Нар, моята Нар, те питам, не си ли видял?

— Аз не мога да се явя пред децата си без риба. Назиме, потърси ми иглата!

Назим видял, че и от рибаря нищо не може да узнае. Оставил го и се затичал по-нататък.

Слънцето греело високо от небето и изгаряло Назим с горещите си лъчи. Обувките на камиляра се скъсали. Горещият пясък почнал да му гори голите стъпала като нажежена пещ. И ето че Назим съгледал един овчар.

— Овчарю! — обърнал се към него Назим. — Брате мой, кажи ми, не си ли виждал моята камила?

— Ах, Назиме — заговорил жално пастирят, като се уловил за крака. — Влезе ми проклет трън в петата, та не мога да отида подир стадото си. Искях да извадя тръна с игла, но не знам как я изпуснах в пясъка и сега не мога да я намеря. Потърси ми иглата, Назиме.

— Аз те питам за камилата, за моята Нар, с тежки сандъци, пълни със скъпи стоки — закрепял Назим над ухото на овчаря. — Не си ли видял моята камила?

— Вълци ще изядат овцете ми, ще ги удушат — оплаквал се пастирът, — ако не ги настигна. Назиме, потърси моята игличка!

Назим видял, че и от пастира няма нищо да узнае. Оставил го. Затичал се отново. Устните му засъхнали и се напукали, а горещият въздух горял гърлото му.

Изведнъж той видял пак старата жена.

— О, майко моя, бабичко! Съжали се над мене! Чуй ме, мила бабо: кажи, не си ли видяла моята камила?

— Потърси ми иглата — да си съшия риза — рекла му бабата.

Ужас обхванал Назим. Той треперел с цялото си тяло. Издигнал в отчаяние пестниците си и като ги отпуснал на своята гореща, мокра глава, паднал на гърдите си връз сухия жълт пясък.

И видял керванджията Назим сън.

Стои пред него любимата му Нар с тежките сандъци, пълни с драгоценна стока, и гледа своя господар с умните си черни очи. Назим

простира ръце, иска да прегърне нейната голяма глава, но изведнъж израства из земята малка ръждива игличка и затуля грамадната камила. Назим улавя игличката, иска да я изскубне от земята, а не може. Много народ снове наоколо му, но никой не ще да му помогне да изтръгне иглата. Той се моли, плаче — ала всички го отминават. Но ето че пристъпва към него някаква стара жена. Назим я познава. Тя е неговата майка, неговата любима майка, чиито останки той още отдавна е погребал.

— О, майко моя! — почва да ѝ се моли Назим. — Хората на земята се отстраниха от мене: никой, никой не иска да ми помогне да намеря своята любима камила с драгоценните стоки.

Старата жена сухо и строго поглежда своя син и продумва:

— Как искаш от хората, забравени в своите дневни грижи, да търсят твоята камила, когато ти — млад, богат и охолен — не искаше да подадеш на сляпата баба малката игличка? Голям е твоят грях, сине мой!

Назим се хвърля на земята, прегръща майка си и горчиво заплаква.

— Майко моя, майко моя! — хълца той, като удря главата си в земята. — Седем дена ще си посипвам темето с гореща пепел. Седем дена и седем нощи ще се моля да ми бъде простен тоя голям грях.

— Няма да ти се прости грехът — отвръща жената.

— Майко моя, аз ще тръгна бос, с гола глава и голи гърди, в свещения град; четиридесет дена и четиридесет нощи ще се моля и ще постя — дано ми бъде простен тоя голям грях.

— Мили сине, търси чуждата игличка тъй, както търсиш своята камила, и ще ти се прости твоето голямо прегрешение.

И бабата се изгубила.

Когато Назим дошъл на себе си и станал, горният край на слънцето се подавал на запад като меден полумесец на далечна джамия. Камиларят тръгнал да дири пастира, рибаря и момата с черните коси, но не можал да намери никого. Мълчаливата замислена пустиня се ширела пуста наоколо.

Изведнъж му се сторило, че чува удари на кервански звънец. Той вдигнал глава и видял пред себе си своята любима Нар, че пасе спокойно под маслините.

И чул пак тихия глас:

„Търси чуждата игличка така, както търсеше камилата си!“

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.